

KERTOMUS SUOMEN VALTIONHALLINNON OSALLISTUMISESTA KUMPPANUUSYHTEISTYÖHÖN NATON KANSSA VUONNA 2020

1. JOHDANTO

Suomi toteuttaa laajaa ja kehittyvää kumppanuutta Naton kanssa. Suomen kumppanuusyhdistyö Naton kanssa alkoi vuonna 1994, jolloin Suomi liittyi Naton rauhankumppanuusohjelmaan (Partnership for Peace, PfP). Nato-kumppanuus on vakiintunut ja tärkeä osa Suomen kansainvälistä ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittista yhteistyötä. Kumppanuusyhdistyö on Suomen kannalta hyödyllistä, sillä se antaa mahdollisuuden osallistua yhteisiin turvallisuuteen liittyviin haasteisiin vastaamiseen sekä kehittää Suomen puolustuskykyä.

Sotilaallisen yhteistyön kehittäminen Naton kanssa on yksi keskeinen tekijä, jolla Suomi pitää yllä ja kehittää kansallista puolustusta ja suorituskykyä oman alueensa puolustamiseksi sekä korkeaa yhteistoimintakykyä. Suomi osallistuu jatkossakin monipuolisesti Naton harjoituksiin ja koulutustoimintaan ja jatkaa kansallisten harjoitustensa avaamista soveltuvin osin kutsutuille Naton jäsen- ja kumppanuusmaille. Suomen ja Naton yhteistyötä syvennettäessä otetaan huomioon, että kumppanuusyhdistyö ei sisällä Naton peruskirjan viidennen artiklan mukaisia turvatakuita eikä velvoitteita.

Suomen Nato-kumppanuuden painopiste on viime vuosina laajentunut kriisinhallintayhteistyöstä Euroopan ja Itämeren alueen turvallisuutta koskevaan yhteistyöhön. Suomelle Walesin huippukokouksessa vuonna 2014 myönnetty ja marraskuussa 2020 jälleen kolmeksi vuodeksi uusittu edistyneen kumppanin asema (Enhanced Opportunities Partner, EOP) mahdollistaa kokonaisvaltaisemman ja tavoitteellisemman yhteistyön kehittämisen ja sen suunnittelun pidemmällä aikavälillä. EOP-kumppanimiksi hyväksyttiin samanaikaisesti Suomen lisäksi Ruotsi, Australia, Jordania ja Georgia. Ukrainasta tuli kesäkuussa 2020 Naton kuudes EOP-kumppanimi. Viime vuosina Suomen, Ruotsin ja Naton välinen 30+2-yhteistyö Itämeren alueen turvallisuutta koskien on ollut keskeinen osa kumppanuustyötä.

Suomen ja Naton välinen kumppanuusyhdistyö kattaa laajasti poliittisen dialogin sekä sotilaallisen ja siviilivalmiusyhdistyön. Yhteistyöstä on linjattu Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa (2020) sekä puolustuselonteossa (2017). Suomelle on tärkeää, että tulevina vuosina kehitetään sekä säännöllistä poliittista vuoropuhelua että käytännön sotilaallista yhteistyötä.

Naton ja sen kumppaneiden välisellä yhteistyöllä on tärkeä rooli vakauden ja turvallisuuden tuottajana. Suomi on osallistunut merkittävällä panoksella Naton johtamiin kriisinhallintaoperaatioihin. Suomi osallistuu aktiivisesti kumppanimaille avoinna olevaan yhteistyöhön sekä kumppanuus- ja yhteistyöohjelmien kehittämiseen. Yhteistyön peruserätyöihin kuuluu avoimuus ja mahdollisuus osallistua kaikkeen kumppanuustoimintaan. Suomen kannalta on tärkeää, että yhteistyö jatkuu ja kehittyy eri osa-alueilla.

Kertomusvuonna 2020 kumppanuusyhdistyöhön osallistuivat Suomessa ulkoministeriö, puolustusministeriö, puolustusvoimat, valtioneuvoston kanslia, sisäministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö ja sen alainen Huoltovarmuuskeskus. Valtionhallinnon kertomuksen on koonnut ulkoministeriö yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Tässä muistiossa esitetään yhteenveto Suomen Nato-kumppanuustoiminnan keskeisistä tapahtumista ja kuvaillaan yhteistyön eri osa-alueilla tapahtunutta kehitystä vuoden 2020 aikana.

2. YLEISTÄ KUMPPANUUSTOIMINNASTA

Naton toimien uudelleenkohdistaminen on jatkunut muuttuneen turvallisuuspoliittisen tilanteen myötä. Yhteisen puolustuksen ja pelotteen vahvistaminen säilyy Naton toiminnan keskiössä. Yhteiskuntien kriisinsietokyvyn vahvistaminen on, koronaepidemiankin myötä, muodostunut tärkeäksi osaksi pelotteen ja puolustuksen kokonaisuutta. Kriisinhallinta ja yhteistyövarainen turvallisuus (kumppanuusyhteistyö sis. yhteistoimintakyvyn kehittäminen, kapasiteetin rakentaminen sekä puolustus- ja turvallisuusreformien tukeminen) ovat kuitenkin edelleen osa Naton tehtäväkenttää, ja liittokunta ylläpitää laajaa ja globaalia kumppanuusverkostoa.

Pitääkseen yllä kriisinhallintaoperaatioissa saavutetun yhteistyötason Nato hyväksyi vuonna 2014 kumppanimaiden yhteistoimintakykyaioitteen (Partnership Interoperability Initiative), jolla kumppanuusyhteistyölle luotiin uusia mekanismeja. Suomi on aloitteen yhteistyömuodoista osallistunut yhteistoimintakykytason (Interoperability Platform) ja laajennettujen mahdollisuuksien (Enhanced Opportunities) kumppanuusyhteistyöhön. Laajennettujen mahdollisuuksien yhteistyö mahdollistaa ennakoitavan kumppanuusyhteistyön sekä poliittisen dialogin tiivistämisen.

Itämeren alueen ja laajemmin myös pohjoisten alueiden turvallisuus on korostunut Venäjän voimapolitiikan johdosta. Suomi ja Ruotsi jakavat Naton kanssa saman turvallisuusympäristön ja intressin turvallisuuden ja vakauden vahvistamiseen. Kertomusvuonna Itämeren alueen ja pohjoisten alueiden turvallisuutta koskevat kysymykset ovat pysyneet yhteistyössä ajankohtaisina.

Suomi edistää Naton laajennettujen mahdollisuuksien kumppanuuden sekä Naton, Suomen ja Ruotsin välisen (30+2) yhteistyön syventämistä hyödyntäen avoimina olevat mahdollisuudet muun muassa harjoitus- ja koulutustoiminnassa, asevalvonnassa, siviilivalmius- ja huoltovarmuusyhteistyössä sekä yhteisen tilannetietoisuuden kehittämisessä ja hybridi- ja kyberuhkia koskien. Itämeren alueen turvallisuus on kumppanuusyhteistyön keskiössä. Samassa kokoonpanossa on mahdollista käsitellä myös muita Euroopan turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Samalla Suomi osallistuu mahdollisuuksiensa mukaan Natossa myös muiden alueellisten ja temaattisten kysymysten käsittelyyn, joissa molemmilla osapuolilla on intressi ja yhteistyö tuottaa lisäarvoa. Suomi osallistuu säännöllisesti myös Naton pitkän aikavälin ennakointityöhön (ml. Strategic Foresight Analysis and Framework for Future Allied Operations).

Suomelle Nato-yhteistyö on keskeistä niin turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kuin sotilaallisten suorituskykyjen kehittämisen, ylläpidon ja käytön kannalta. Sotilaallisessa yhteistyössä keskeisessä roolissa on mm. osallistuminen koulutus- ja harjoitustoimintaan sekä Naton nopean toiminnan joukkoihin. Tämä on tärkeä osa Suomen puolustuskyvyn ja valmiuden kehittämistä.

Suomen edustustossa Natossa työskentelee 19 henkilöä. Valtaosa henkilöstöstä on ulkoministeriön, puolustusministeriön, pääesikunnan ja Huoltovarmuuskeskuksen lähettämiä asiantuntijoita. Osa lähetetyistä asiantuntijoista on myös vastuussa tehtävistä Suomen pysyvässä edustustossa Euroopan unionissa.

Suomella oli kertomusvuonna kaksi lähetettyä virkamiestä Naton sihteeristössä (Voluntary National Contribution) poliittisten asioiden ja turvallisuuspolitiikan osastolla ja puolustussuunnitteluosastolla.

Vuonna 2020 Naton komento- ja joukkorakenteessa kumppanimaille avoimissa tehtävissä työskenteli 16 suomalaista upseeria / asiantuntijaa. Lisäksi Suomella oli vuoden 2020 lopussa neljä sotilasta Unkarissa Pápan tukikohdassa osana SAC-järjestelyn (Strategic Airlift Capability) monikansallista ilmakuljetusyksikköä. Viron isännöimässä Naton kyberpuolustuksen osaamiskeskuksessa (Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence, CCD COE) Suomella oli yksi edustaja. Tämän lisäksi yksi suomalainen asiantuntija työskentelee Latvian isännöimässä Naton strategisen viestinnän osaamiskeskuksessa (Strategic Communications Centre of Excellence, StratCom COE) ja yksi Liettuan Naton energiaturvallisuuden osaamiskeskuksessa (Energy Security Centre of Excellence, ENSEC COE).

2.1. Kertomusvuoden keskeisiä tapahtumia

Kertomusvuonna globaalin koronaviruspandemian vaikutukset näkyivät myös Naton toiminnassa. Pandemian aikana Naton tavoitteena on ollut toimia yhtenäisenä ja varmistaa jatkuvuus kolmessa perustehtävässään: kollektiivisessa puolustuksessa, kriisinhallinnassa ja yhteistyövaraisen turvallisuuden varmistamisessa. Naton ensisijainen tavoite on ollut välttää pandemiakriisin kehittyminen turvallisuuskriisiksi. Tähän pyritään tukemalla pandemiasta kärsiviä jäsenmaita. Hätä- ja katastrofitilanteisiin vastaavalla Naton Euroatlanttisella pelastuspalvelun koordinoitokeskuksella (EAD RCC, Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre) on ollut keskeinen rooli myös koronapandemian aikana. Vaikka Naton ei katsota olevan päätoimija pandemiakriisissä, on sen roolia toimijana muiden kansainvälisten järjestöjen rinnalla kriisitilanteessa haluttu vahvistaa. Naton kannalta on tärkeä osoittaa sen merkitys kansainvälisen tason lisäksi myös sekä kriisistä kärsivien jäsenmaiden että kumppanimaiden tukemisessa. Nato tekee yhteistyötä YK:n ja WHO:n kanssa. Pandemiasta vastaaminen on antanut mahdollisuuden tiivistää myös EU:n ja Naton välistä yhteistyötä.

Koronapandemiasta huolimatta työ Naton pelotteen ja puolustuksen vahvistamiseksi on kertomusvuonna edennyt eri työraiteilla. Yhteiskuntien kriisinsietokyvyn ja siviilivalmiuden vahvistaminen on koronapandemiankin myötä muodostunut keskeiseksi osaksi Naton pelotteen ja puolustuksen kokonaisuudessa.

Nato laajeni 27.3.2020, kun Pohjois-Makedoniasta tuli liittokunnan 30. jäsenmaa. Jäsenyys vahvistaa Naton avointen ovien politiikan toteutumisen konkreettisella tavalla. Samalla se vahvistaa Naton läsnäoloa ja vaikutusta Länsi-Balkanin alueella.

Naton, Suomen ja Ruotsin poliittinen dialogi on viime vuosina jatkunut mm. huippu- ja ministerikokousten yhteydessä Naton kutsusta. Vuonna 2020 vuoropuhelua jatkettiin Naton puolustus- ja ulkoministerikokoonpanoissa. Ulkoministeri Haavisto osallistui 3.12. videokokouksena järjestettyyn Naton ulkoministerikokoukseen. Suomi osallistui kumppanimaana Kiinaa käsitelleeseen keskusteluun yhdessä Ruotsin, Australian, Japanin, Etelä-Korean, Uuden-Seelannin ja EU:n kanssa. Poliittisen dialogin kehittäminen vahvistaa Suomen mahdollisuuksia seurata Natossa käytävää keskustelua Euroopan turvallisuudesta ja vaikuttaa yhteistä turvallisuusympäristöä koskeviin kysymyksiin.

Puolustusministeri Kaikkonen osallistui kertomusvuonna COVID-19-pandemiaa sekä euroatlanttista turvallisuutta käsitelleisiin Naton puolustusministerikokouksen istuntoihin helmi-, huhti- ja kesäkuussa (jälkimmäiset kokoukset järjestettiin etäyhteyksillä). Kesäkuun puolustusministerikokouksessa Suomi ilmoitti osallistumisestaan Naton COVID-19 Rapid Air Mobility -järjestelyyn, joka mahdollistaa COVID-19-pandemian hoitoon tarkoitettujen avustustarvikkeiden tai henkilöstön nopeamman ilmakuljetuksen määränpäähän. Puolustusvoimien komentaja osallistui Naton sotilaskomitean komentajakokoonpanossa pidettyyn kokoukseen tammikuussa 2020. Kokouksessa käsiteltiin Naton kriisinhallintaoperaatioiden tilannetta Irakissa, Afganistanissa ja Kosovossa.

Kertomusvuonna koronapandemia vaikutti korkean tason poliittisen vuoropuhelun ja vierailuiden toteutumiseen. Poliittista vuoropuhelua Naton kanssa pidettiin vuonna 2020 yllä mahdollisuuksien mukaan. Ulkoministeri Haavisto tapasi Naton pääsihteeri Stoltenbergin syyskuussa 2020 Brysselissä. Naton sotilaskomitean puheenjohtaja Air Chief Marshal Sir Stuart Peach vieraili Helsingissä lokakuussa.

Naton pelotteen vahvistaminen jatkui kertomusvuonna. Vuoden 2017 syksyllä käynnistyneen eteentyönnetyn läsnäolon (Enhanced Forward Presence, eFP) toimeenpanoon Baltian maissa sekä Puolassa osallistuu jatkuvasti noin 20 jäsenmaata (yhteensä noin 5 000 sotilasta). Samaan aikaan Nato on pyrkinyt pitämään auki vuoropuhelua Venäjän kanssa: Nato–Venäjä-neuvosto (NRC) on kuitenkin kokoontunut edellisen kerran kesällä 2019. Vuoden 2020 aikana neuvosto ei kokoontunut.

Itämeren strateginen merkitys on kasvanut ja samalla Suomen ja Ruotsin asema Naton kumppanimaina on korostunut. Itämeren alueen turvallisuutta koskeva yhteistyö jatkui kertomusvuonna 30+2-kokoonpanossa.

EU–Nato-yhteistyön kehittäminen on jatkunut kesäkuussa 2016 annetun EU:n ja Naton yhteisjulistuksen pohjalta. Kesällä 2020 julkaistun viidennen edistymisraportin mukaan yhteistyö on edistynyt mm. poliittisen dialogin, sotilaallisen liikkuvuuden, disinformaation vastaamisen sekä EU:n ja Naton puolustussuunnittelun koherenssin osalta. Helsinkiin vuonna 2017 perustettuun Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskukseen (European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats, Hybrid CoE) on liittynyt monia uusia EU- ja Nato-jäsenmaita. Vuoden 2020 lopussa keskuksessa oli 28 osallistujamaata. Keskus on yleisesti nostettu keskeiseksi esimerkiksi EU–Nato-yhteistyöstä käytännön tasolla.

2.2. Kumppanuustavoitteet

Naton suunnittelu- ja arviointiprosessin (Planning and Review Process, PARP) tavoitteena on kehittää kumppanimaiden sotilaallisia suorituskykyjä ja yhteistoimintakykyä. Suomi on osallistunut PARP-prosessiin vuodesta 1995. Keväällä 2019 Suomesta tehtiin maakohtainen arvio, jossa Suomen todettiin edistyneen hyvin vuonna 2018 sovittujen 34 kumppanuustavoitteen toimeenpanossa. Uusien kumppanuustavoitteiden asettaminen on lykkääntynyt mm. koronapandemiasta ja Naton päämajan muutoksista johtuen.

Puolustusvoimien suorituskykyjen keskeisen osan eli puolustusmateriaalin ylläpitäminen ja kehittäminen tapahtuu puolustusvoimien kehittämisohjelmassa, jossa huomioidaan täysimääräisesti monikansallinen yhteistyö. Kumppanuustavoitteet sisältävät kattavasti puolustusvoimien kehittämisohjelmakokonaisuuden, millä varmistetaan puolustuksen laaja-alainen kehittäminen kumppanuusyhteistyötä hyödyntäen.

2.3. Harjoitus-, koulutus- ja arviointitoiminta

Osallistuminen kansainväliseen koulutus- ja harjoitustoimintaan sekä nopean toiminnan joukkoihin on tärkeä osa Suomen puolustuskyvyn ylläpitämistä ja kehittämistä. Suomi kehittää puolustusvoimien suorituskykyjä osallistumalla Naton ja sen jäsenmaiden järjestämään koulutus-, harjoitus- ja evaluointitoimintaan sekä kutsumalla Naton jäsen- ja kumppanuusmaita kansallisiin harjoituksiinsa.

Harjoitustoiminnassa korostuu koulutus- ja harjoitusyhteistyö Yhdysvaltojen, Ruotsin ja Naton kanssa. Puolustusvoimien kansainvälinen koulutus- ja harjoitussuunnitelma vuonna 2020 sisälsi 71 kansainvälistä harjoitusta Suomessa ja ulkomailla. Näistä 15 oli Naton sotilaallisia koulutus- ja harjoitustapahtumia. COVID-19-pandemiasta johtuen pääosa harjoituksiin osallistumisista peruuntui.

Osa puolustusvoimien kansallisista harjoituksista on suunnitelmallisesti avattu Suomen kannalta tärkeille kumppanimaille. Osa avatuista harjoituksista on ilmoitettu Naton koulutus- ja harjoitusohjelmaan (NATO MILITARY TRAINING AND EXERCISE PROGRAM, NATO MTEP) ja osa on avoinna muille kumppanimaille, kuten muille Pohjoismaille. Osa Naton järjestämistä harjoituksista sisältää artikla 5 -elementin. Naton painopisteen siirryttyä oman alueen puolustuksen vahvistamiseen tämä ulottuvuus on vahvistunut Naton ja sen jäsenmaiden järjestämässä harjoitustoiminnassa. Nato kutsuu näihin harjoituksiin myös kumppanimaita. Suomi osallistuu Naton harjoituksiin aina kumppanimaan roolissa ja kansallisista lähtökohdista. Osallistumisharkinnassa arvioidaan, mitä lisäarvoa kukin harjoitus kansallisen puolustuksen näkökulmasta tuottaa.

Suomi hyödyntää vahvaa kriisinhallintaosaamistaan tekemällä laajaa koulutusyhteistyötä sotilaallisen kriisinhallinnan alalla kaikkien keskeisten toimijoiden ja erityisesti Naton, YK:n ja EU:n kanssa.

Liettuassa sijaitseva Naton energiaturvallisuuden osaamiskeskus (NATO ENSEC COE) ei vuonna 2020 järjestänyt energiaturvallisuuteen liittyviä harjoituksia COVID-19-pandemian vuoksi.

Suomi on myös jatkanut isäntämaatukea koskevan kumppanuustavoitteen valmisteluita ja täytäntöönpanoa.

Suomi on osallistunut suunnitelmallisesti Naton nopean toiminnan joukkojen (NATO Response Force, NRF) valmiusvuoroihin vuodesta 2012 alkaen. Osallistuminen tapahtuu täydentävässä joukkopoolissa

(Follow on Forces Group). Vuonna 2020 valmiusvuorossa oli merivoimien Katanpää-luokan miinantorjunta-alus ja rannikkojääkäriyksikkö.

2.4. Hankeyhteistyö

Suomen ja Naton logistiikkaviraston (NSPA) välinen yhteistyö jatkui tiiviinä 2020. Kertomusvuoden aikana tutkittiin uusia yhteistyöalueita, joilla voidaan lisätä huoltovarmuutta, kustannustehokkuutta ja kansainvälistä yhteensopivuutta sekä tehdä hankintoja NSPA:n avulla. Vuonna 2020 NSPA sai päätökseen Suomen ja Norjan puolustusvoimien yhteisen suonajaamarihankinnan kilpailutuksen. Kertomusvuoden aikana jatkettiin lisäksi tiivistä yhteistyötä suomalaisen teollisuuden ja NSPA:n välillä, edistäen erityisesti suomalaisten yritysten pääsyä Nato-maiden hankintakilpailutuksiin. Vuonna 2020 suomalainen puolustusteollisuus sai yhteensä noin 4,3 MEUR:n arvosta tilauksia NSPA:n kautta. Suomi on myös edelleen ainoa kumppanimaa, jolla on yhteysupseeri NSPA:ssa.

Suomi osallistui myös Naton puolustusmateriaaliyhteistyötä koordinoivan Defence Investment -osaston alaisiin työryhmiin. Suomi on Ruotsin ohella keskeisin kumppanimaa materiaaliyhteistyön saralla. Suomelle on avattu lähes kaikki Naton puolustusmateriaaliyhteistyötä kehittävät hankkeet. Suomi on ollut aktiivinen merivoimien alaisissa työryhmissä.

Suomi jatkoi kertomusvuonna osallistumista Natosta muodollisesti erilliseen 12 maan yhteistyöhankkeeseen, jolla vahvistetaan strategista ilmakuljetuskykyä (Strategic Airlift Capability, SAC). Hankkeeseen osallistuvien maiden yhteiskäytössä on kolme C-17 Globemaster -kuljetuskonetta.

2.5. Hybridiuhkiin ja kyberpuolustusalaan liittyvä yhteistyö

Tiivis yhteistyö Naton kanssa varautumisessa hybridi- ja kyberuhkiin on Suomelle tärkeää. Myös EU-Nato-yhteistyön edistäminen ja syventäminen näiden uhkien torjunnassa on Suomelle keskeinen tavoite. Konkreettinen yhteistyön muoto on Helsingissä sijaitseva Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus (Hybrid CoE), joka tukee EU:ta, Natoa ja näiden jäsenmaita sekä edistää EU:n ja Naton yhteistyön tiivistämistä hybridiuhkiin vastaamisessa.

Hybridiuhkiin liittyviä kysymyksiä hoitaa Natossa useampi taho. Naton puolustus suunnitteluosastolle (Defence Policy and Planning Division) sijoitettu puolustuksen tuen ja kriisinsietokyvyn yksikkö (Enablement and Resilience Section, ERS) arvioi säännöllisesti liittokunnan jäsenten kriisinsietokykyä osana puolustus suunnittelua. Arviointi perustuu seitsemän avaintoimialan perusvaatimukseen (ks. luku 4). ERS myös ohjeistaa liittokunnan jäseniä varautumaan uusiin uhkiin. Naton nousevien turvallisuushaasteiden osasto (Emerging Security Challenges Division) ja sen hybridihaaste- ja energiaturvallisuusyksikkö (Hybrid Challenges and Energy Security Section) arvioivat uusia uhkia, ja Naton hybridianalyysitoiminto (Hybrid Analysis Branch) vastaa tilannekuvan ylläpidosta. Helsingissä sijaitsevan hybridiosaamiskeskuksen lisäksi Naton hybridiuhkien vastaiseen työhön osallistuvat Riissa sijaitseva Naton strategisen viestinnän osaamiskeskus (StratCom COE), Tallinnassa toimiva Naton kyberpuolustuksen osaamiskeskus (CCD COE) sekä Vilnassa toimiva Naton energiaturvallisuuden osaamiskeskus (ENSEC COE).

Nato katsoo hybridivaikuttamisen kohteena olevan jäsenmaan kantavan päävastuun hybridiuhkiin vastaamisesta. Nato on kuitenkin valmis auttamaan liittolaisia hybridiuhkia vastaan osana yhteistä puolustusta: Varsovan ja Brysselin huippukokousjulistuksissa (2016 ja 2018) todettiin artiklan 5 soveltuvan myös hybridisodankäyntitilanteisiin. Liittokunnalla on ollut hybridisodankäynnin vastainen strategia vuodesta 2015 lähtien. Natolla on käytössään myös hybridivasteryhmiä, jotka tarjoavat liittolaismaille räätälöityä tukea hybridiuhkiin valmistautumisessa ja niihin vastaamisessa maiden avunpyyntöjen perusteella.

COVID-19-pandemia vaikeutti hybridiuhkiin liittyvää vuoropuhelua Naton kanssa kertomusvuoden aikana. Keskustelua käytiin lähinnä siviilivalmiusyhteistyön puitteissa. Lisäksi Suomi liittyi heinäkuussa 2020 Naton ja Ukrainan hybridiuhkien torjunnan alustan ohjausryhmän jäseneksi ja osallistui lokakuussa ohjausryhmän kokoukseen.

Suomi on tehnyt vuodesta 2012 lähtien kansallisen puolustuksen tarpeisiin perustuvaa kyberpuolustusyhteistyötä Naton kanssa. Naton kyberpuolustuspolitiikkalinjaus korostaa yhteistyön kehittämistä edistyneiden, erikseen valittavien kumppanimaiden kanssa. Vuonna 2017 Suomen ja Naton välillä solmittiin pitkään valmisteltu kyberpuolustuksen kahdenvälinen poliittinen puiteasiakirja, joka luo kehityksen yhteistyölle muun muassa tilannetietoisuuden ja yhteensopivuuden parantamiseksi, suorituskykyjen rakentamiseksi, kybertapahtumien havainnointikyvyn parantamiseksi ja tietoverkkojen häiriönkeston parantamiseksi. Puitejärjestely edistää lisäksi tietojen vaihtamista sekä oppimista kyberpuolustuksen alalla. Suomi on ensimmäinen kumppanima, jonka kanssa Nato on tehnyt puitejärjestelyn kyberpuolustuksen alalla. Vuonna 2020 kahdenväliset staff talks -neuvottelut peruttiin Covid-tilanteen vuoksi, ja sittemmin uutta ajankohtaa ei ole sovittu.

3. KANSAINVÄLINEN KRIISINHALLINTA

3.1. Operaatio-osallistuminen

Osallistuminen Naton johdolla toteutettaviin kriisinhallintaoperaatioihin on ollut keskeinen osa Suomen kumppanuusyhteistyötä. Ulko- ja turvallisuuspoliittisten tavoitteiden lisäksi osallistuminen kriisinhallintaan parantaa Suomen omaa turvallisuutta ja puolustuskykyä sekä antaa arvokasta kokemusta kansallisen puolustuskyvyn kehittämiseen.

Natolla oli kertomusvuonna käynnissä neljä operaatiota: Afganistanin RS-operaatio (Resolute Support Mission, RSM), Kosovon KFOR-operaatio (Kosovo Force), meriturvallisuusoperaatio Sea Guardian Välimerellä sekä Irakin koulutusoperaatio (Nato Mission in Iraq, NMI). Suomi jatkoi osallistumistaan RSM-, KFOR- ja NMI-kriisinhallintaoperaatioihin.

Naton **Resolute Support Mission** on tukenut Afganistanin turvallisuusjoukkojen kehittämistä koulutus-, neuvonanto- ja tukitehtävin vuodesta 2015. Kertomusvuonna RS-operaatio sopeutti toimintaansa osoittaakseen tukea Yhdysvaltojen ja Talibanin solmimalle, Afganistanin rauhanprosessia käynnistävälle Dohan sopimukselle. Osana operaation tehtävien uudelleen järjestelyä Suomen osallistumisvahvuus laski loppuvuodesta aiemmasta noin 60 sotilaasta noin 20 sotilaaseen. Suomen kansallinen osallistumispäätös mahdollistaa edelleen osallistumisen noin 60 sotilaalla. RS-operaation koko vuonna 2020 oli noin 11 900 sotilasta.

Suomi jatkoi tukeaan Afganistanin turvallisuussektorille osoittaen 1,5 miljoonaa euroa *Afghan National Army Trust Fund* -rahastolle. Suomen tuesta ohjataan vähintään puolet naisten tasa-arvoa tukeviin hankkeisiin.

Kertomusvuonna Suomi osallistui Kosovon **KFOR**-operaatioon noin 20 sotilaalla. Suomen osallistuminen sisälsi esikuntaupseereita ja tiedusteluryhmän. Suomen osallistumispäätös on voimassa toistaiseksi. Kertomusvuonna Suomi toimi yhden esikuntaupseerin voimin Naton **Nato Mission in Iraq (NMI)** -koulutusoperaatiossa Irakissa. NMI keskittyy Irakin sotilaskoulutusjärjestelmän kehittämiseen ja turvallisuussektorin uudistamisen tukemiseen täydentäen tällä tavoin muiden kansainvälisten toimijoiden työtä Irakissa. Suomen toistaiseksi voimassa oleva osallistumispäätös on enintään viisi sotilasta.

Suomi on kumppanimaana ja operaatiokumppanina osallistunut myös niitä Naton kriisinhallintaoperaatioita koskevaan suunnitteluun, joissa se on mukana. Kertomusvuonna RS-operaatiota, KFOR-operaatiota ja NMI-operaatiota käsiteltiin säännöllisesti virkamiestason kokouksissa, minkä lisäksi operaatioihin liittyvät kysymykset näkyivät myös puolustusvoimien komentajien ja ministerikokousten agendoilla.

Suomi on pitänyt kautta linjan esillä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 toimeenpanoon liittyviä kysymyksiä ja edistänyt niiden integroimista osaksi Naton operaatiosuunnittelua. Nato hyväksyi heinäkuun 2018 huippukokouksessaan uudet Naiset, rauha ja turvallisuus -politiikkaohjelman sekä toimintasuunnitelman. Suomi assosioitui niihin kumppanimaana. Vuonna 2019 Natossa aloitti uusi neuvoa-antava Naiset, rauha ja turvallisuus -kansalaisjärjestöpaneeli. Syksyllä 2020 Nato huomioi 1325-päätöslauselman 20-vuotisjuhlavuoden lukuisin tapahtumin. Suomen Nato-edustusto ja

valtionhallinto osallistuivat aktiivisesti kumppanimaille avattuihin tapahtumiin ja huomioivat juhlavuoden viestinnässään.

Nato hyväksyi siviilien suojelun politiikkaohjelman Varsovan huippukokouksessa 2016 ja toimintasuunnitelman vuonna 2017. Suomi on assosioitunut kumpaankin kumppanimaana. Vuonna 2019 Nato hyväksyi seksuaalisen hyväksikäytön vastaisia toimia ja ehkäisyä koskevan politiikan, joka toimeenpannaan Naton operaatioissa, päämajalla ja esikunnissa. Suomi osallistui politiikkaa valmistelleeseen konferenssiin, mutta ei päässyt kumppanimaana mukaan viralliseen neuvotteluprosessiin. Lisäksi Suomi on edistänyt Naton työryhmä- ja komiteatasolla YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1612 lasten suojelemiseksi aseellisessa konfliktissa toimeenpanoon liittyviä kysymyksiä.

3.2. Puolustuskapasiteetin kehittäminen kolmansissa maissa

Vakaustoimet asetettiin virallisesti Naton toiminnan keskiöön puolustuksen ja pelotteen rinnalle vuoden 2016 Varsovan huippukokouksessa. Tällöin lanseerattiin vakauden edistämiseen tähtäävän Projecting Stability -politiikan pääteesit, jonka toimeenpanon osana vahvistettiin tarve kehittää Naton kykyä tukea kumppaneiden puolustuskapasiteettia aiempaa järjestelmällisemmin osana kriisien ennaltaehkäisyä. Naton vakauden edistämisen politiikka pohjautuu näkemykseen, että liittokunnan jäsenten turvallisuuden varmistamiseksi tarvitaan vakaita oloja myös Nato-maiden naapurustossa. 360-asteen lähestymistavalla Nato vastaa etelän liittolaisten muuttoliikkeestä, heikoista valtioista sekä terrorismin ja ääriliikkeiden synnyttämästä epävakaudesta kumpuaviin turvallisuushuoliin.

Naton puolustuskapasiteetin kehittämistoiminta (*Defence and Related Security Capacity Building, DCB*) on konkreettinen keino lisätä vakautta sen lähialueilla ja osoittaa tukea kumppanimaille. Kertomusvuonna Naton DCB -tuen kohdemaihin lukeutuivat Georgia, Moldova, Jordania, Irak ja Tunisia. DCB-tukitoimien lisäksi Nato tukee erilaisten kumppanuusinstrumenttinsa kautta muita kumppanimaitaan kuten Ukrainaa ja Afganistania.

Kertomusvuonna Suomi jatkoi tukeaan Naton DCB-toiminnalle. Suomi myönsi 40 000 euroa Naton DCB-rahastolle ja kohdensi samaan rahastoon aiemmin myöntämänsä 30 000 euroa ammatillisen osaamisen vahvistamiseen tähtäävään hankkeeseen Moldovassa. DCB-toimien ohella Suomi tuki kertomusvuonna pienaseiden ja miinojen hävittämiseen liittyvää projektia Ukrainassa 40 000 eurolla sekä Naton ja Ukrainan hybridiuhkien torjunnan alustaa 10 000 eurolla.

Kertomusvuonna Suomi myös toteutti omia tukitoimiaan Naton kumppanimaille. Niihin kuuluu koulutuksen tarjoamista Suomessa tai kumppanimaassa, lyhyt- ja pitkäaikaista asiantuntijatukea sekä rahoitusta. Tukea voidaan tarjota sekä osana pohjoismais-baltialaista yhteistyötä (Nordic-Baltic Assistance Program, NBAP) että kansallisesti.

3.3. Siviilikriisinhallinta

Suomi on lähettänyt siviilikriisinhallinnan asiantuntijoita Naton alaisiin toimintoihin sekä sihteeristössä että kriisinhallintaoperaatioissa. Vuonna 2020 Suomella oli lähetettynä asiantuntijat Naton sihteeristön poliittisten asioiden ja turvallisuuspolitiikan osastolle sekä puolustussuunnitteluosastolle, Naton strategisen viestinnän osaamiskeskukseen Riikaan sekä Naton energiaturvallisuuden osaamiskeskukseen Vilnaan. Lisäksi Suomen lähettämä asiantuntija työskenteli Naton Resolute Support -operaation siviiliedustajan toimistossa Mazar-e-Sharifissa, Afganistanissa kesäkuuhun 2020 saakka.

4. SIVIILIVALMIUSTOIMINTA

Siviilitoimijoiden tuki puolustukselle ja jäsenvaltioiden kriisinsietokyky ovat laaja asiakokonaisuus, joka monelta osin liittyy valtioiden kansalliseen turvallisuuteen. Asiakokonaisuus sisältää mm. hybridi- ja kyberuhkiin varautumisen, murroksellisiin uusiin teknologioihin liittyvät uhat ja uusien teknologioiden haavoittuvuudet sekä ulkomaisen omistuksen kautta tulevien haavoittuvuuksien tunnistamisen.

Siviilivalmiustoimintaan ja jäsenvaltioiden kriisinsietokyvyn parantamiseen liittyvää työtä tehdään pääasiallisesti Naton siviilivalmiussuunnittelukomiteassa (Civil Emergency Planning Committee, CEPC) sekä kuudessa sen alaisuudessa toimivassa sektorikohtaisessa suunnitteluryhmässä. Suunnitteluryhmien lisäksi siviilivalmiustoiminnan rakenteeseen kuuluu Euroatlanttinen pelastuspalvelun koordinoitakeskus (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre, EADRCC), jonka tehtävä on toimia yhteiskunnan toimivuuteen vaikuttavien kriisien tilannekeskuksena sekä koordinoita avustuspyyntöjä ja -tarjouksia terrori-isku-, suuronnettomuus- tai vallitsevassa pandemiatilanteessa.

Naton siviilivalmiustoiminnan tarkoitus on vahvistaa liittokunnan kriisinsietokykyä ja siviilitoimijoiden tukea puolustukselle. Naton siviilivalmiussuunnittelun kautta jäsen- ja kumppanimaat voivat tukea toisiaan varautumaan ja vastaamaan kriisien, onnettomuuksien ja konfliktien seurauksiin siviiliyhteiskunnalle. Toiminta perustuu vapaaehtoiseen osallistumiseen, eikä tuen antamiseen tai saamiseen liity minkäänlaista automatiikkaa.

Siviilivalmiudella tarkoitetaan Naton kontekstissa kykyä ylläpitää yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja, väestön perushuoltoa ja valtion toimintakykyä kriisitilanteessa sekä kykyä tukea puolustusvoimia näiden sodanajan tehtävissä. Merkittävä osa Naton tarvitsemista isäntämaatukitoimista (Host Nation Support), joilla Naton yhteisissä tehtävissä olevien joukkojen huolto-, viestintä-, kuljetus- ja lupa-asiat pyritään turvaamaan, liittyvät juuri siviilivalmiuteen.

Yhteiskuntien kriisinsietokyky nähdään tärkeänä osana Naton valmius- ja varautumistoimintaa. Koska siviilivalmius kuuluu kansalliseen vastuualueeseen, Natolla on rajalliset keinot vaikuttaa jäsenmaiden järjestelyihin. Lähinnä Nato voi tehdä suosituksia ja antaa asiantuntijatukea sitä pyytävälle jäsenmaille.

Nato pyrkii yhteisillä valmiusarvioilla ja muilla toimenpiteillä parantamaan liittokunnan valmiustasoa vastaamaan paremmin turvallisuusympäristön asettamiin haasteisiin.

Natossa liittokunnan siviilivalmiuden tilaa tarkastellaan seitsemän siviilivalmiuden perusvaatimuksen (Baseline Requirements) eli resilienssivaatimuksen kautta. Näitä ovat;

1. Valtiohallinnon ja kriittisten yhteiskuntapalveluiden jatkuvuuden varmistaminen;
2. Energiahuollon turvaaminen;
3. Suurten väestöliikkeiden hallinta;
4. Elintarvike- ja vesihuollon turvaaminen;
5. Kyky käsitellä suuria määriä siviiliuhreja;
6. Viestintäjärjestelmien toimintakyvyn turvaaminen;
7. Kuljetusjärjestelmien turvaaminen.

Kyseessä on kansallisen siviilivarautumisen kokonaiskuvaa täydentämään pyrkivä rajattu näkökulma, ei kattava läpileikkaus varautumisjärjestelyihin.

Siviilivalmiuden kehittäminen on sisällytetty osaksi Naton puolustussuunnitteluprosessia. Hybridi- ja kyberuhat ovat nousseet Naton siviilivalmiustoiminnassa keskeiseen asemaan. Siviilivalmiustoiminnassa panostetaan kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen, teknologisen kehittymisen mukanaan tuovien haavoittuvuuksien hallintaan, CBRN-varautumiseen (kemialliset, biologiset, säteily- ja ydinuhat) sekä kyberpuolustukseen liittyvään työhön.

Siviilivalmiussuunnittelukomitean alaiset suunnitteluryhmät ovat nimenneet kukin vastuualueeltaan kansallisia siviiliasiantuntijoita, joiden tietotaitoa Nato voi tarvittaessa käyttää. Vuoden 2020 lopussa Suomesta oli nimettynä 18 kansallista siviilisektorin asiantuntijaa. Näiden kansainvälisesti verkottuneiden asiantuntijoiden kokemukset sekä tietotaito tarjoavat Suomen omalle siviilivalmiustyölle merkittäviä hyötyjä.

Ulkoministeriö järjestää normaalioloissa kahdesti vuodessa siviilivalmiussektorin kansallisten yhteistyötahojen kokouksen, jossa käsitellään Naton siviilisektoriin liittyviä ajankohtaisia asioita, Suomen tavoitteita siviilivalmiustoiminnassa sekä tulevia kansallisen tason linjauksia ja toimenpiteitä. Kertomusvuonna yhteistyötahojen kokouksia ei järjestetty COVID-pandemiaan

liittyvistä kokoontumisrajoituksista johtuen ja toiminnan suunnittelu ja yhteydenpito hoidettiin virtuaalisesti.

Siviilivalmiusyhteistyö Naton kanssa on auttanut Suomea arvioimaan omia varautumisjärjestelyjään sekä tekemään tarvittavia kehittämistoimia. Naton siviilivalmius- ja resilienssityön tunteminen tukee myös Suomen toimintaa EU:ssa, sillä EU-Nato-yhteistyö on tiivistynyt myös tällä saralla.

4.1. Siviilivalmiussuunnittelukomitea (Civil Emergency Planning Committee, CEPC)

Siviilivalmiustoimintaan liittyvää työtä tehdään Naton siviilivalmiussuunnittelukomiteassa (Civil Emergency Planning Committee, CEPC) sekä kuudessa sen alaisuudessa toimivassa sektorikohtaisessa suunnitteluryhmässä. Suomi osallistui vuonna 2020 Naton siviilivalmiussuunnittelukomitean kokouksiin liittyen mm. resilienssivaatimusten pohjalta tehtyihin arviointeihin sekä pandemiavaikutusarviointeihin.

Nato on uudistanut vuosittaisen ylijohtajakokouksen kokousformaattia kansallista strategisen tason varautumista korostavaksi politiikkajohtajien kokoukseksi (Policy Directors Meeting). Kokousformaatin uudelleen nimeäminen heijastaa Naton sihteeristön pyrkimystä saada kehitettyä CEPC:n keskustelua strategisemmaksi, jolla olisi vaikuttavuutta jäsenvaltioiden kansallisen valmiuden kehittämistyöhön. Suomen kansallisena edustajana Naton siviilivalmiussuunnittelukomitean ylijohtajakokouksessa toimii sisäministeriön pelastusosaston pelastusylijohtaja ja varaedustajana Huoltovarmuuskeskuksen toimitusjohtaja.

Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka piti helmikuussa 2020 esityksen Naton proliferaatiokomiteassa Suomen CBRNE-strategiasta sekä Suomen toimista EU-puheenjohtajuuskaudella CBRN-varautumisen edistämiseksi.

Euroatlanttinen pelastuspalvelun koordinoitikeskus (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre, EADRCC)

Suomi on osallistunut Euroatlanttisen pelastuspalvelun koordinoitikeskuksen EADRCC:n työn seurantaan sekä Naton harjoitusten suunnitteluun. EADRCC:n kautta on tullut paljon koronapandemiaan liittyviä avunpyyntöjä vuoden 2020 aikana koskien erityisesti lääkinnällisiä tarpeita. Suomi ei ole lähettänyt EADRCC:n kautta apua, mutta on toimittanut EADRCC:lle tietoja pandemiaan liittyvistä toimista. Vuodelle 2020 suunniteltu Pohjois-Makedonian harjoitus siirtyi pandemian takia vuodelle 2021. Suomi osallistui helmikuussa pidettyyn harjoituksen suunnittelukokoukseen.

4.2. Pelastuspalvelutyöryhmä (Civil Protection Group, CPG)

Sisäministeriön pelastusosaston vastuulla on pelastuspalvelutyöryhmä, jonka kokoukset vuonna 2020 järjestettiin Nato-jäsenmaiden kesken, eikä Suomi saanut kokouksiin kutsua.

Naton kiinnostus väestön varoittamiseen ja informoimiseen on kasvanut, ja CPG:n puheenjohtajisto on ehdottanut, että Suomi isännöisi aiheeseen liittyvän työpajan. Suomen EU-puheenjohtajuuden ja koronapandemian takia asiaa on lykätty, mutta puheenjohtajiston suunnitelman mukaisesti työpaja järjestettäneen Suomessa vuoden 2021 jälkimmäisellä puoliskolla. Kohderyhmänä ja osallistujina ovat Naton pelastuspalvelutyöryhmä ja tietoliikennetyöryhmä.

4.3. Energiatyöryhmä (Energy Planning Group, EPG)

Energiatyöryhmä aloitti toimintansa vuonna 2020. Sen tehtävänä on seurata energiahuollon kriisinkestävyyttä. Tarkoituksena on, että ryhmä tekee tiivistä yhteistyötä polttoainekomitean kanssa. Aiemmin työryhmän teemoja käsiteltiin teollisuus- ja viestintäryhmässä. Työryhmä kokoontui vuonna 2020 vain jäsenmaakokoonpanossa.

Energiatyöryhmän kansallinen edustaja on Huoltovarmuuskeskuksen työntekijä. Suomi on asettanut työryhmään lisäksi neljä siviiliasiantuntijaa.

4.4. Tietoliikennetyöryhmä (Civil Communications Planning Group, CCPG)

Niin ikään teollisuus- ja viestintätyöryhmästä omaksi työryhmäkseen eriytetty tietoliikennetyöryhmä aloitti toimintansa vuonna 2020. Työryhmän valmistelija Naton päämajassa on Suomen asettama VNC (Voluntary National Contribution). Työryhmässä käsitellään kriisinkestäviin kommunikaatiojärjestelmiin liittyviä asioita. Työryhmä kokoontui vuonna 2020 vain jäsenmaakokoonpanossa.

Tietoliikennetyöryhmässä on kolme suomalaisedustajaa, joista kaksi on Huoltovarmuuskeskuksen työntekijöitä ja yksi Traficomista. Työryhmässä on lisäksi yksi suomalainen siviiliasiantuntija.

4.5. Kuljetustyöryhmä (Transport Group, TG)

Kuljetusryhmä on jakautunut kolmeen alatyöryhmään, jotka ovat merikuljetusalan sekä maakuljetuksen ja siviili-ilmailun alaryhmät. Työryhmät käsittelevät kriisinkestäviin kuljetusjärjestelmiin liittyviä asioita ja COVID-19-pandemian aikana ovat seuranneet erityisesti kriisin vaikutuksia eri kuljetusmuotojen toimintakykyyn. Maakuljetuksen alaryhmä kokoontui vuonna 2020 vain jäsenmaakokoonpanossa.

Merikuljetusalan ja siviili-ilmailun alaryhmät kokoontuivat helmikuussa, ja Suomea edusti kokouksessa Väyläviraston ja Huoltovarmuuskeskuksen edustajat sekä Suomen Nato-edustuston edustaja. Kokouksessa käsiteltiin mm. meriliikenteen ja siviili-ilmailun kriisinkestävyyden merkitystä ja näiden alojen merkitystä puolustuksen tuelle.

Merikuljetusalan alaryhmän suomalaisedustaja on Väyläviraston johtava merenkulun asiantuntija, ja siihen on nimitetty lisäksi yksi suomalainen siviiliasiantuntija. Maakuljetus- ja siviili-ilmailualaryhmissä Suomen kokousedustajat ovat Huoltovarmuuskeskuksesta. Siviili-ilmailuryhmässä on lisäksi yksi suomalainen siviiliasiantuntija.

4.6. Lääkintätyöryhmä (Joint Health Group, JHG)

Lääkintätyöryhmä aloitti uutena työryhmänä vuoden 2020 alussa. Aiemmin työryhmä oli osa lääkintä-, maatalous- ja elintarviketyöryhmää, vaikkakin sekä lääkintä- että elintarvikeasioita käsiteltiin omissa alatyöryhmissään. Lääkintätyöryhmä käsittelee siviili- ja sotilasterveydenhuoltosuunnitelmien ja järjestelmien yhteensovittamista ja kriisinkestävää terveydenhuoltoa. COVID-19-pandemian aikana ryhmä on ollut merkittävässä roolissa pandemian vaikutusarviointien laatimisessa. Työryhmän työpaja, johon Suomikin kutsuttiin mukaan, oli suunniteltu keväälle 2020, mutta työpaja peruuntui pandemian vuoksi. Lääkintäryhmä kokoontui syyskaudella 2020 jäsenmaakokoonpanossa.

Suomea lääkintätyöryhmässä edustavat sosiaali- ja terveysministeriön sekä Huoltovarmuuskeskuksen yhteyshenkilöt. Työryhmässä on lisäksi kolme suomalaista siviiliasiantuntijaa.

4.7. Elintarvike- ja maataloustyöryhmä (Food and Agriculture Planning Group, FAPG)

Lääkintä-, maatalous- ja elintarviketyöryhmän jakauduttua kahdeksi erilliseksi työryhmäksi, elintarvike- ja maataloustyöryhmä aloitti toimintansa myös vuoden 2020 alussa. Työryhmässä käsitellään erityisesti elintarvike- ja vesihuollon kriisinkestävyyteen liittyviä asioita. Myös elintarvike- ja vesihuoltoasioissa oli keväälle 2020 suunnitteilla työpaja, johon Suomikin kutsuttiin mukaan, mutta se peruuntui pandemian vuoksi. Työryhmä kokoontui syyskaudella 2020 jäsenmaakokoonpanossa.

Suomen edustajat työryhmässä työskentelevät maa- ja metsätalousministeriössä ja Huoltovarmuuskeskuksessa. Työryhmässä on lisäksi kolme suomalaista siviiliasiantuntijaa.

4.8. Polttoainekomitea (Petroleum Committee)

Naton polttoainekomitea käsittelee pääasiassa poltto- ja voiteluaineisiin liittyvää standardisointia. Suomen kokousedustajana polttoainekomiteassa toimii Huoltovarmuuskeskuksen asiantuntija. Vuonna 2020 komitea kokoontui maaliskuussa ja Suomea kokouksessa edusti Suomen Nato-edustuston edustaja. Syksyn kokous peruttiin pandemiasta johtuen.

Polttoainekomitea ei kuulu CEPC:n suunnitteluryhmiin, eikä ryhmällä ole kansallisia siviiliasiantuntijoita.